

EGÉSZSÉG- ÉS KÖRNYEZETI NEVELÉSI PROGRAM

Környezeti és egészségnevelési program

Környezeti és egészségnevelési program

Alapok

Helyzetkép

Erőforrások

Személyi

Tanárok

Diákok

Iskolapszichológus

Tanárok - szülők

Nem pedagógus munkakörben foglalkoztatottak

Anyagi

Alapelvek, jövőkép, hosszú távú célok

Az iskola hitvallása

Konkrét célok és feladatok

A környezet és egészségnevelés színterei

Tanórai keretek

Tanórán kívüli lehetőségek

Célkitűzések

Szemponatok a módszerek kiválasztásakor

Módszerek

Játékok

Riport módszer

Terepgyakorlati módszerek

Aktív, kreatív munka

Taneszközök

- Környezetvédelmi vizsgálódásokhoz:

- Elsősegélykészlet

- Applikációs képek

Az iskolai környezet

Kommunikáció

Iskolán belül

Iskolán kívül

Minőségbiztosítás / minőségellenőrzés

Továbbképzések

Fogyasztóvédelmi oktatás

Iskolai drogstratégia

Az iskola egészségügyi szolgálat tevékenysége

Környezeti és egészségnevelési program

Alapok

Helyzetkép

Iskolánk 1976-ban kezdte meg működését Kőbánya peremén. 1989-ben vette fel Fekete István nevét.

Erőforrások

Személyi

Tanárok

Az iskola minden tanárának feladata, hogy környezettudatos magatartásával és munkájával példaértékű legyen a tanulók számára. Azoknak a kollégáknak, akik már próbálnak bekapcsolódni a környezeti nevelési munkába a tapasztaltabb kollégák nyújtanak segítséget.

Diákok

Az iskola minden diákjának feladata, hogy vigyázzon környezetére, figyelmeztesse társait a kulturált magatartásra.

Iskolapszichológus

Felméréseivel és azok elemzéseivel segíti környezeti nevelési munkánkat.

Tanárok – szülők

A környezeti nevelés területén nélkülözhetetlen a szülői ház és az iskola harmonikus kapcsolata. Fontos, hogy a szülők megerősítsék azt a környezettudatos magatartást, amit iskolánk is közvetíteni kíván.

Nem pedagógus munkakörben foglalkoztatottak

Az iskola adminisztrációs és technikai dolgozói munkájukkal aktív részesei a környezeti és egészségügyi nevelési programunknak.

Anyagi

Saját: költségvetés, alapítvány

Külső: fenntartó, pályázatok

Alapelvek, jövőkép, hosszú távú célok

Az iskola hitvallása

A környezet és az egészség egymástól el nem választható fogalmak. A természet és a környezet óvása, védelme nélkül nem beszélhetünk egészséges emberi életéről sem, mivel az

ember a természet része. Az általa okozott természeti-környezeti szennyezések károsan hatnak vissza a saját szervezete működésére.

Ennek szellemében kívánjuk nevelni a ránk bízott gyermekeket és programjainkkal a szülők és a környék lakóinak környezet-és egészségtudatos magatartását is fejleszteni kívánjuk.

Konkrét célok és feladatok

- természeti – épített – szociális környezetünk ismerete, óvása, fejlesztése
- helyi értékek és problémák feltérképezése
- helyi célok megfogalmazása (pl. öreg fák megóvása, faültetés, madárvédelem, hulladék, iskolai büfé, energiatakarékosság, helyi védettség stb.)
- lakóhely megismerése (értékek, gondok – a megoldás módjai)
- hagyományok védelme: család – iskola – település – nemzet szinteken
- azonosságtudat fejlesztése a fenti szinteken
- a szülővel, az iskola környezetében élőkkel a kommunikáció fejlesztése
- legalapvetőbb egészségvédelmi ismeretek megismertetése
- az egészségre káros szokások biológiai-élettani-pszichés összetevőinek megismertetése
- mindennapi testedzés:
 - = testnevelésórák, (amennyiben az iskola személyi, tárgyi, anyagi feltételei lehetővé teszik a kerettantervben meghatározottakon felül is beiktathat testnevelésórát, mivel az nem növeli a törvényesen megadott óraszámkeretet)
 - = napközis szabadidő, óráközi szünetek, uszodai programok, korcsolyázás, DSE programok, mint lehetőség

Az iskola elhelyezkedéséből adódó jellemzők:	Célok:	Tevékenység, feladat: (a még megvalósítandók, ill. a folyamatos tevékenységek kiemelése)
Zaj	Csökkentés	- fák, cserjék ültetése
Légszennyezés	Csökkentés	- az iskolakertben és a növények gondozása, pótlása - gyomtalanítás, parlagfű-irtás
Szemét	Tiszta, egészséges környezet	- szeméttárolók sűrítése - felvilágosító előadások az egészségkárosító anyagokról és a fertőzési veszélyekről
Kevés játszótér	A gyerekek mozgásigényének kielégítése	- az iskolai játszótér felszerelésének bővítése
Az iskolabelső	Tiszta, meghitt környezet	- festések, felújítások, a dekorációhoz falitáblák, a mellék-helyiségekben szappan, WC papír - portalanítás (atkák-allergia) - gyakori szellőztetés (belső szennyezőanyagok: szén-dioxid) - lábtörlők alkalmazása
Energia-felhasználás	Takarékos fűtés	- nyílászárók javítása, tető szigetelése.
Világítás	Egészséges, takarékos	- neonok cseréje energiatakarékos izzókra

Vízfelhasználás	Egészséges ivóvíz, vízfogyasztás csökkentése	- víztakarékos öblítés, csapok karbantartása
Udvar	Biztonságos aljzat	- az aszfaltozott rész felújítása
Iskolabüfé	Egészséges ételek, italok	- gyümölcslevek-és teák, friss és szárított gyümölcsök, joghurtok, sajtok, gabonapelyhes édességek
Az iskola eszközellátottsága	A tanítás-nevelés élmény-központúságának növelése, az esztétikai érzék fejlesztése – egészséges személyiség	- a tantermekben írásvetítő, TV, video és számítógép - esztétikus dekorációk, falitáblák, szemléltető-anyagok

A környezet és egészségnevelés színterei

Tanórai keretek

- tantárgyakba beépítve

= egészségtan modul (5. 8.)

= osztályfőnöki órákon környezet-és egészségvédelmi témák

- testnevelés

Tanórán kívüli lehetőségek

A tanulók környezeti ismereteinek bővítésével, rendszerezésével, az összefüggések feltárásával meg kell alapozni, hogy a középiskolában lehetővé váljon a környezetért, a jövő generációkért felelős viselkedést vállaló személyiség formálása.

- erdei iskola
- tanulmányi kirándulás
- sportnap

Célkitűzések

A választott programok és az alkalmazott módszerek

- fejlesszék a tanuló szociális képességeit
- adjanak lehetőséget új ismeretek megszerzésére (biológiai sokféleség, fenntartható fejlődés)
- rendszerezzék, szelektálják, mélyítsék el a már meglévő ismereteket
- szintetizálják az egyes tantárgyak nyújtotta analitikus ismereteket, tanítsanak rendszerszemléletre
- alakítsanak ki kritikus gondolkodást
- fejlesszék a környezeti harmónia megteremtése érdekében fontos képességeket (pl.: problémamegoldó, konfliktuskezelési képességek, tolerancia, alternatív gondolkodás)
- ösztönözzenek az egészséges, környezetbarát életmód elsajátítására
- alakítsanak ki környezeti érzékenységet, helyes szokásokat, viselkedési normákat
- neveljenek a hagyományok tiszteletére
- mutassanak követendő mintákat

- ösztönözzenek felelősségteljes cselekvésekre (tárják fel, hogy mit tehet a tanuló egyéni életében a környezeti problémák megoldása, megelőzése érdekében); tárják fel a tanulók számára a globális kérdések alapvető gazdasági, társadalmi hátterét, tegyék világossá a tanulók számára, hogy az ember a természet része, és csak akkor van esélye a boldogulásra, ha kész együttműködni környezetével, és nem uralkodni akar felette

Szakkörök: A tantárgyakkal megegyező szakkörök (kémia, biológia) munkájába is be lehet építeni a környezeti nevelést.

Tábor: Lehetőleg olyan természetkutató tábort szervezzünk, ahol konkrét gyakorlati problémát oldanak meg a tanulók. A sporttábor, a sítábor az egészségnevelés fontos színtere. A tábor típusától függően fontos az illetékes önkormányzat, szakemberek megkeresése, véleményük kikérése. Lehetőleg ne táborozzunk védett területen, amennyiben ez elkerülhetetlen, a természetvédelmi hatósághoz kell folyamodni engedélyért.

A környezet- és egészségvédelem jeles napjai: A természet-környezetvédelem és az egészségügy jeles napjairól a tanórákba beépítve emlékezhetünk meg és tudatosíthatjuk a jelentőségüket. Esetenként vetélkedő akadályversenyek szervezhetők.

Március 22.	Víz Világnapja
Június 5.	Környezetvédelmi Világnap
Október 21.	Földünkért Világnap

Iskolai zöld médiumok: Az iskolai könyvtárban létesítsünk külön polcot a környezeti témakörökkel foglalkozó könyveknek, videofilmeknek, CD-lemezeknek. Ezzel a megoldással a tanulók könnyebben átlátják a rendelkezésükre álló irodalmat, szívesebben kutatnak, olvasgatnak.

Tanulmányi kirándulás: Szervezzünk egy- vagy többnapos tanulmányutat egy-egy konkrét téma részletesebb megismerésére, egy-egy terület, táj megismerése céljából. Ellátogathatunk kisebb-nagyobb gyerekcsoportokkal tanösvényekre, nemzeti parkokba, természetvédelmi területekre, vadasparkokba, botanikus kertekbe, múzeumokba.

Zöldesítés: A környezetvédelmi jeles napokhoz kapcsolva vagy önálló programként, a szülők illetve az iskola-közel (lakótelep) lakosság megnyerésével cserjék, fák ültetésével szépíthetjük környezetünket és a zajtól, portól védhetjük szervezetünket.

Vetélkedők, tanulmányi versenyek Az érdeklődő, ambiciózus tanulókat ösztönözzük arra, hogy vegyenek részt helyi, regionális és országos versenyeken.

Általános iskola 5–6. évfolyam	Kaán Károly Természet és Környezetismereti Országos Verseny
Általános iskola 7–8. évfolyam	Herman Ottó Országos Biológia Verseny

Városismereti program A Diákönkormányzattal való együttműködés keretében szervezzünk olyan programokat, amelynek során megismerhetik a gyerekek a szűkebb és tágabb környezet

jellemző épületeit, tereit és egyéb objektumait. Az ismereteket vetélkedők illetve kiállítások formájában lehet még jobban rögzíttetni a tanulókkal.

Diák Önkormányzati nap: Az iskolai programnak mindig lehet környezet-egészségügyi része is.

Sportnap: a szülőkkel összefogva egész naposra is tervezhetjük (szombat) és az egészséges ételek, italok, gyógyhatású készítmények vásárával, táncbemutatókkal, egészségi állapotfelméréssel is összeköthetjük.

Napközis szabadidős foglalkozások: séta a környéken, termések gyűjtése

DSE szervezések: délutánonként változó évfolyam-összetételben sportversenyek.

Látogatások: állatkertben, múzeumban, botanikus kertben, arborétumban, tanyán, nemzeti parkban, szeméttelen, hulladékégetőnél, szennyvíztisztító telepen, papírgyárban. Ennek során előre megadott szempontsor vagy feladatlap segítségével buzdítuk a gyerekeket az önálló felfedezésre, az ismeretek önálló feldolgozására.

Filmklub: környezetvédelmi, egészségügyi problémákat tárgyaló filmek megnézése és utána beszélgetés, véleménycsere.

Szülői értekezletek: utalás a környezet-egészségvédelem néhány fontos elemére.

Szülői fórum: Témák. Egészséges táplálkozás, drogprevenció, lelki egészség, háztartási környezetvédelem. (Drogprevenciós program külön csatolva.)

Szempontok a módszerek kiválasztásakor

- alkalmazkodjanak az életkori sajátosságokhoz
- vonjanak be minél több tanulót
- az iskola keretein túl is legyenek hatással
- a természetbe szervezett tevékenységek száma a lehető legtöbb legyen
- alapvetően pozitív szemléletet tükrözzenek, kerüljük a katasztrófapedagógiát
- a lakóhelyi vagy közeli konkrét példára alapozzanak, kötődjenek a napi élethez
- nyújtsanak sok élményt a tanulónak
- az érzelmeken át hassanak
- a személyes megtapasztaláson alapuljanak
- együttműködésen alapuljanak (teljes tantestület, egyéb iskolai dolgozók, külső szövetségek, szülők stb.)
- alapozzanak a korosztály kíváncsiságára, versenyszellemére, öntevékenységre, megismerési vágyára, korszerű technikai ismeretére
- legyen bennük sok játékos elem

Módszerek

Játékok

- Szituációs
- Memóriafejlesztő

- Kombinációs
- Drámapedagógia

Riport módszer

- Kérdőíves felmérés

Terepgyakorlati módszerek

- Táborok
- Egyszerű megfigyelések
- Célzott megfigyelések, mérések

Aktív, kreatív munka

- Természetvédelmi és fenntartási munkák
- Rekonstrukciós munkák
- Rend- és tisztasági verseny

Taneszközök

- Környezetvédelmi vizsgálódásokhoz:

Víz-és talajvizsgáló készlet, savas eső felfogó tartály, mérőhenger, Petri-csészék, kémcsövek, szűrők, határozók, mikroszkópok, tárgylemezek, fedőlemezek, indikátorok (alumínium, ammónia, kémhatás, nitrát, olaj, ólom, vízkeménység), glicerin, cellux.

- Elsősegélykészlet
- Applikációs képek

Az iskolai környezet

- termék, folyosók, mellékhelyiségek, udvar tisztasága és esztétikus kialakítása
- növények, élősarok
- anyag- és energiatakarékos, környezetbarát iskolaműködtetés
- egészséges élelmiszereket árusító iskolai büfé
- gyalogos és kerékpáros közlekedés ösztönzése
- pedagógusok és technikai dolgozók példamutatása

Kommunikáció

Iskolán belül

Munkaértekezletek, faliújság, felelősök rendszere (DÖK), egyéni beszélgetések, iskolarádió, suligyűlések

Iskolán kívül

Tájékoztató füzet, szülői faliújság, szülői értekezletek, iskolaszék, SZMK-megbeszélések, elektronikus levelek, faxok, levelek

Minőségbiztosítás / minőségellenőrzés

A környezeti nevelés pedagógiai céljai, feladatai, illetve előírt követelményei határozzák meg azokat a tartalmakat, melyek értékelése a feladatunk. Nevelő tevékenységünk során – mint azt a korábbi fejezetekből láthattuk – szakítani szeretnénk a passzív befogadás, a konvergens gondolkodás egyeduralkodásával, a beszűkítés, az uniformizálás rossz gyakorlatával. Az értékmegőrzésre, az értékteremtésre és értékátadásra vállalkoztunk, a gyermek teljes személyiségét fejlesztjük.

A tevékenységek szervezése és koordinálása során biztosítsák:

- a tanulói kíváncsiság megőrzését,
- az aktivitás fenntartását és megerősítését,
- a belső motivációs bázis fejlesztését,
- az általános és különleges adottságok felismerését, fejlesztését,
- a megismerő és rövid úton célravezető stratégiák felismerését, lehetőségeit,
- a tanuló jogát véleményének megfogalmazására, a tévedésre, elgondolásainak módosítására, az új utak keresésére,
- az igények kialakulását a gondolatmenetek elemzésére; a problémamegoldás folyamatának tudatos tervezésére, megvalósítására és a szükséges következmények számbavételére is.

A környezet-egészségvédelmi nevelés eredménye nem mérhető olyan egzakt módon, mint a tantárgyi tudás. Az sem egyértelmű, hogy mi tekinthető az iskolai és mi a családi nevelés eredményének! A fejlődés folyamatos követése és az iskolai célokkal történő összevetése alapvető nevelői kötelesség. Tanulóink neveltségi szintje és beállítódásának értékelése magatartásuk és szorgalmuk minősítéseként jelenjék meg.

Továbbképzések

Belső: nevelési értekezletek, tanfolyamok

Külső: kerületi, fővárosi, országos konferenciákon (TKTE, KOKOSZ, MKE, MBT) rendezvényeken való részvétel. Akkreditált továbbképzéseken való részvétel

Fogyasztóvédelmi oktatás

A fogyasztóvédelmi oktatás célja

“A fogyasztóvédelem célja a **fogyasztói kultúra fejlesztése**, és a **tudatos kritikus fogyasztói magatartás** kialakítása és fejlesztése a tanulóknál.”(Nat)

A cél elérését a fenntarthatóság, azon belül a **fenntartható fogyasztás** fogalmának kialakítása, elterjesztése és a fenntarthatóságnak a mindennapi életünkben fogyasztóként való képviselése jelenti.

A fogyasztóvédelmi oktatás tartalmi elemei

A tanulók hatékony társadalmi beilleszkedéséhez, az együttműködéshez és a részvételhez elengedhetetlenül szükséges a szociális és társadalmi kompetenciák tudatos, pedagógiaileg megtervezett fejlesztése. Olyan szociális motívumrendszerek kialakításáról és erősítéséről van szó, amelyek gazdasági és társadalmi előnyöket egyaránt hordoznak magukban.

Szükséges a társadalmi és **állampolgári kompetenciák** kialakításának elősegítése, a jogukat érvényesíteni tudó, a közéletben részt vevő és közreműködő fiatalok képzése. A szociális és **társadalmi kompetenciák** fejlesztése, a versenyképesség erősítésével kapcsolatos területek, mint például a vállalkozási, a gazdálkodási és a munkaképesség szoros összefüggése, az ún. **cselekvési kompetenciák** fejlesztése.(Nat)

Fogyasztói magatartásunk sokféle hatás mentén, a szociális tanulás útján alakul, fejlődik. A tudatos fogyasztóvá válás és az ennek megfelelő magatartás kialakítása hosszú, sokoldalú folyamat. Ennek során az egyén megismeri a fogyasztási javakat és szolgáltatásokat, megtanulja, hogyan viselkedjen a piaci viszonyok között, hogyan legyen képes fogyasztói érdekeinek érvényesítésére a természeti erőforrások védelme mellett.

A fogyasztói mintáknak a fenntarthatóság irányába történő fejlődése szempontjából a nevelés-oktatás különösen nagy jelentőségű. Mivel ismereteket kell elsajátíttatni, készségeket, hozzáállást, értékrendet kell formálni a fenntartható fogyasztás érdekében, ezért a gyermekkorban elkezdett fejlesztés döntő hatású. Amíg a kisiskolás korban leginkább jellemző fogyasztói magatartások a kiválasztás, az áruismeret, a döntés, a kockázatvállalás, a bizalmi elv érvényesülése, addig a kamaszkorban már megjelenik a jogérzés, kellő fejlesztés esetén a jogismeret, a szolgáltatásismeret, a fogyasztói értékrend és a vállalkozásismeret is.

A fogyasztás elemi meghatározója a család. A fogyasztói szokások tekintetében az otthonról hozott hatások a legélénkebbek, ezért is fontos a szülők, a családok bevonása a nevelési folyamatba.

A napi gazdasági tapasztalatok, a gazdasági élet mind alaposabb és tudatosabb megismerése és megértése segít a fenntarthatóság eszméjének elfogadtatásában. Az emberek sokszor az olcsó, akciós termékeket részesítik előnyben, általában keveset költenek kultúrára, utazásra, erősen differenciálódnak abból a szempontból is, hogy mennyire akarnak, vagy tudnak megtakarítani. E gyakorlattal szemben a fenntarthatóság irányába ható fogyasztói minták kialakítását segítheti a korrekt sokoldalú tájékoztatás és információ áramlás.

Az iskolai programokban a pszichológiai mozgatókra, és a helyes értékrend alakítására kell a hangsúlyt fektetni. A fenntartható fogyasztás nem annyira tudományos vagy technikai kérdés, hanem inkább az értékek választásával, a tudatos beállítódással kapcsolatos viszony.

Az értékek formálásában lényeges például:

- a kívánság és a szükséglet fogalmának tisztázása és elkülönítése
- az egyéni és társadalmi jogok tiszteletben tartása,
- a természeti értékek védelme.
-

Fontos továbbá a fogyasztás során:

- a tájékozódás képessége,
- a döntési helyzet felismerése és
- a döntésre való felkészülés.

Meg kell ismertetni a tanulókkal a **piac**, a **marketing** és a **reklám** szerepét, alkalmassá téve őket e területen való eligazodásra. Hangsúlyozni kell a **minőség** és a **biztonság** szerepét a fogyasztás során, valamint a **gazdaságosságot** és a **takarékosságot**.

A fogyasztóvédelmi oktatás céljaként megfogalmazott fogyasztói kultúra, valamint a kritikus fogyasztói magatartás kialakítása és fejlesztése érdekében különösen fontos, hogy az általános és a középiskola befejezésekor a diákok értsék, valamint a saját életükre alkalmazni tudják az alábbi fogalmakat:

Tudatos, kritikus fogyasztói magatartás: Olyan viselkedés, melyet a szuggesztív marketinghatásoktól való távolságtartás képessége, a fogyasztói szükségletek folyamatos mérlegelése, továbbá a felmerülő fogyasztói problémák megértésének, kommunikálásának és megoldásának képessége és készsége jellemez.

Ökológiai fogyasztóvédelem: Az elmúlt években sokan felismerték, hogy a környezeti problémáink túlnyomó többségének gyökere a mai fogyasztói társadalmunkban keresendő. Mind a javak pazarló előállítási technológiája, mind pedig fogyasztásunk gyakran ön- vagy csupán vállalati profitcélú volta, mennyisége, valamint annak összetétele hozzájárul erőforrásaink feléléséhez és természeti környezetünk elszennyezéséhez. E szemlélet a környezet szempontjait is figyelembe veszi, ökológiailag tudatos fogyasztókat nevel, akik vásárlási választásaikkal egyben ökológiai környezetük megtartására törekednek.

Környezettudatos fogyasztás: kiegyensúlyozottan dinamikus középút az öncélú, bolygónk erőforrásait gyorsulva felélő fogyasztás és a környezeti erőforrásokat nem kizsákmányoló fogyasztás között.

Fenntartható fogyasztás: A szolgáltatások és a hozzájuk kapcsolódó termékek olyan módon történő felhasználása, amely a jelenleginél jobb általános társadalmi életminőséget eredményez, de közben minimálisra csökkenti a természeti források és a mérgező anyagok használatát, valamint a hulladék- és szennyező anyagok kibocsátását az adott szolgáltatás, illetve termék teljes életciklusa során, annak érdekében, hogy a jövő nemzedékek szükségletei – és egészsége – ne kerüljenek veszélybe.

Preventív, vagyis megelőző fogyasztóvédelem: Amikor a vevő már a kezdet kezdetén érvényesíteni tudja jogait és nincs szükség panaszbejelentésre, bírósági perekre.

A fogyasztóvédelmi oktatás szinterei az oktatásban

- Az egyes tantárgyak tanórai foglalkozásaiba jól beépíthetők a fogyasztóvédelemmel kapcsolatos tartalmak. Például:

Technika – áruismeret, a gyártás és a termékminőség összefüggései

Matematika – banki, biztosítási vagy üzemanyag-fogyasztási számítások

Fizika – mérés, mértékegységek, mérőeszközök (villany, gáz, víz mérőórák);

Földrajz: eltérő fogyasztási struktúrák és szokások;

Magyar: reklámnyelv, feliratok; a reklám kommunikációs csapdái

Biológia – génmódosított élelmiszerek (GMO), amíg egy élelmiszer a boltba kerül, táplálkozás kiegészítők és divatjaik, egészséges táplálkozás

Kémia – élelmiszerbiztonság, élelmiszeradalékok (E-számok), vegyszermaradványok, háztartási vegyszerek, kozmetikumok célszerű és tudatos használatuk

Informatika – elektronikus kereskedelem (e-kereskedelem), internetes fogyasztói veszélyforrások, telefónia

Történelem – EU fogyasztói jogok, fogyasztástörténet és fogyasztóvédelem, a reklám története stb.

Médiaismeret: a reklám képi nyelve és hatásai

Osztályfőnöki órák: (pl. Hogyan készül a reklám? A zsebpénz)

- Tanórán kívüli tevékenységek (vetélkedők, versenyek, rendezvények)
- Iskolán kívüli helyszínek (piaci séták, üzletek, bankok látogatása)
- Hazai és nemzetközi együttműködések (más iskolákkal, állami és civil szervezetekkel, cégekkel)
- Az iskola fogyasztóvédelmi működése (az iskola, mint fogyasztó és mint piac), az ezzel kapcsolatos foglalkozások

Módszertani elemek

Valószínűleg akkor járunk a legjobban, ha az amúgy is zsúfolt iskolai tantervbe nem a hagyományos módszertani elemekkel és merev tanórai keretek között folyó oktatásból préselünk bele még többet, hanem bizonyos **készségek fejlesztésével** a fenntarthatóság és a fenntartható fogyasztás területén. Ilyen készségek: a kritikus gondolkodás, az egyéni és csoportos döntéshozás és a problémamegoldás. A készségfejlesztésnek tartalmazni kell az egyén és társadalom viszonyáról szóló információgyűjtés, információfeldolgozás, a feldolgozott információk alapján való döntés és végrehajtás módszereit.

A fogyasztói szokásalakítás egyik fontos célja a szülők és a helyi közösségek együttműködésének megnyerése és bevonása az iskolai nevelési programokba. Így a családok és közösségek fenntartható fogyasztásra való törekvése is kialakulhat.

A tudatos fogyasztóvá nevelés gyakorlatában a szülők lehetnek a pedagógus legfontosabb segítői és viszont. Amennyiben rendszeresen adunk az áruismerettel, vásárlással, fogyasztói döntésekkel kapcsolatos házi feladatokat, bizonyos idő után segíthetünk abban, hogy a gyerekek minél tudatosabban éljék meg családjuk fogyasztói szokásait. Az adatkezelési szabályokat betartva ismereteket gyűjthetünk a családok vásárlási szokásairól. Az információk adott esetben lehetővé teszik azt is, hogy a pedagógus pozitívan befolyásolja a család vásárlói magatartását.

A hagyományostól eltérő tanulásszervezési formák alkalmazása, projektprogramok indítása megfelelő keretet teremthet a fogyasztóvédelem oktatásának, a kritikus, független gondolkodás fejlesztésének.

Fontos hogy a diákok e módszereket minél többször alkalmazzák, napjainkban tipikus helyi és globális problémákon keresztül.

- Interjúk, felmérések készítése az emberek vásárlási szokásairól
- Riportkészítés az eladókkal
- Médiafigyelés, médiaelemzés, reklámkritika
- Egyéni és csoportos döntéshozatal
- Helyi, országos- és EU-s szabályozások tanulmányozása
- Adatgyűjtés, adatfeldolgozás, információrögzítés csoportmunkában
- Problémamegoldó gyakorlat ötletbörzével, értékeléssel
- Szimulációs játék, esettanulmány
- Viták, szituációs játékok (eladói és vásárlói érdekek összehangolása, jellemző piaci magatartások felismerése és elsajátítása, fogyasztói kosár készítése)
- Érveléstechnikai gyakorlatok (hatékony érdekvérvényesítés)

Iskolai drogstratégia

I. Jelenlegi helyzet, problémák

1. Az iskola közvetlen környezete
A lakótelep a X. kerület és egyben a főváros egyik legfertőzöttebb területe.
2. Családi környezet
Helytelen nevelés, csonka család, negatív szülői példa, szenvedélybetegség (alkoholizmus, dohányzás, esetleg szerhasználat), alacsony szintű tanulmányi elvárások
3. Szocializációs, viselkedésbeli hiányok, életmód-, és szokásbeli problémák.
4. A kortársak befolyásoló hatása, mint veszélytényező.

II. Célok

1. A szülők szemléletváltásának segítése.
2. Szülők és tantestület egységes egészségvédő életmódjának fejlesztése.
3. Ismeretterjesztés
a gyermek ismerje fel a veszélyt és tudjon "nem-et" mondani
4. Szocializációs készségek fejlesztése
a szülő tudja kivel barátkozik a gyermeke, a gyermek legyen képes saját közösség építésére
5. Stresszkezelés az egészségvédelem érdekében és személyiségfejlesztés
a tantestület megnyerése.
6. Minél több pedagógus kapcsolódjon be az egészségvédelmet, drogmegelőzést segítő programok elvégzésébe.

III. Feladatok, megteendő lépések

1. Felmérés iskolánk droghelyzetéről az iskolapszichológus segítségével.
2. Az iskolai drogstratégia kialakítása, rögzítése, elfogadtatása a tantestülettel, SzMK-val, Dökökkel
3. Segítő kapcsoltok feltérképezése - folyamatos kapcsolattartás
iskolai pszichológus, iskolaorvos, védőnők, SzMK, kerületi drogkoordinátorok, rendészeti szervek.
4. Egységes osztályfőnöki tanmenetek kidolgozása az egészségvédelmi és drogmegelőzési céljaink szem előtt tartásával.
5. A gyermek önismeretének, személyiségének fejlesztése
interaktív foglalkozásokkal, negatív kortársi minták elutasításával
6. Csoportos és egyéni foglalkozás a stresszkezeléshez az iskolai pszichológus segítségével.
7. Változatos tanórán kívüli lehetőségek teremtése

- programok ajánlása a szabadidő hasznos, értelmes eltöltéséhez.
8. Az egészséges életmódhoz kapcsolódó kiadványok, előadások, filmek ajánlása, vetítése, közös megbeszélése, szülők ellátása prospektussal, drogmegelőzést segítő információval
 9. Évente ismétlődő drogprevenciós órák tartását tervezzük 6. 7. 8. évfolyamokon.
 10. Szülői szemléletváltás segítésére Ádám Rita pszichológus évfolyamonként beszélgetéssel egybekötött tájékoztatót tart.

IV. A feladatok megvalósításának forrásai

1. Anyagi források: aktuális pályázatok
2. Tárgyi források: hely és idő biztosítása a csoportos, illetve egyéni foglalkozásokhoz.
3. Személyi források:
 - megfelelően képzett pedagógusok,
 - iskolapszichológus
 - iskolaorvos, védőnők,
 - gyermekvédelmi felelős,
 - a III.3. pontban szerinti segítő kapcsolatok munkatársai

V. Értékelés

Folyamatos visszacsatolás az elért eredményekről, közös megbeszélések.

Az iskola egészségügyi szolgálat tevékenysége

A kerületi védőnői hálózat vállalja az alábbiak teljesítését:

- Nevelőtestület tájékoztatása az iskolai egészségügyi hálózat működésével kapcsolatban
- Első osztályos tanulók szüleinek tájékoztatása az iskolai egészségügyi ellátással kapcsolatban
- Egészséges táplálkozással kapcsolatos program 5. évfolyamon
- Lányok, fiúk felvilágosítása nemi éréssel kapcsolatosan a 6. évfolyamon
- Családi életre való nevelés 7-8. évfolyamon
- Korai érrendszeri megbetegedés kiszűrése (kérdőíves felmérés) 7. évfolyamon

Az iskolai évek alatt elvégzendő vizsgálatok rendjét, a kötelező védőoltások beadását (6., 8. évfolyam) a vonatkozó miniszteri rendelet szabályozásának megfelelően a védőnők éves munkaterve tartalmazza.

Oltási naptár

oltás	életkor	megjegyzés
diftéria-tetanusz emlékeztető oltás	11 év	6. évf. (szeptember)
morbilli+mumpsz+rubeola ellen	11 év	6. évf. (október)
hepatitis B	14. év	8. évf. (szeptember)

Az oltások kampányoltások, végzésüknél elsősorban nem az életkor, hanem az iskolai osztályok az irányadóak.

Kötelező iskolafogászati ellenőrzésre évente egy alkalommal kerül sor. A vizsgálat szűrés jellegű, csak egyszerű ill. sürgős kezelés történik; a további ellátásra egyeztetett időpontban kerül sor.

ZÁRADÉK

1. A módosított pedagógiai program érvényes:

2008. szeptember 1-től; a tantervek és kapcsolódó szabályozók tekintetében
1-4 évfolyamon, ill. 5. évfolyamtól kezdve felmenő rendszerben.

A pedagógiai program kötelező felülvizsgálatának határideje: 2013. augusztus 31.

2. A pedagógiai program nyilvánosságra hozatala:

2008. szeptemberében SzMK értekezleten

osztály szülői értekezleten

A jóváhagyott programhoz való hozzáférés biztosítása:

- iskolai könyvtár
- nevelőtestületi szoba
- igazgatói iroda

3. A pedagógiai program elfogadásának dokumentumai:

- nevelőtestületi elfogadás
- SzMK véleményezés
- DÖK véleményezés
- Képviselőtestületi határozatok